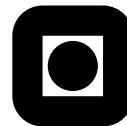

Faglig kontakt under eksamen
Andrew Stacey, telefon (735) 90154

Bokmål versjon

TMA4145 Lineær metoder

Mandag 6. desember 2010

Tid: 09:00–13:00

Hjelpemidler: Kode D

Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt.

Kalkulator: Citizen SR-270X eller Hewlett Packard HP30S

Oppgave 1.

Svar på **fire** av de følgende oppgavene.

- i. Gi definisjonen av et metrisk rom (inkluder definisjonen av den metriske funksjonen).
- ii. Gi definisjonen av en følge i et metrisk rom som konverger.
- iii. Gi definisjonen av en omegn av et punkt i et metrisk rom.
- iv. Gi definisjonen av en lineær funksjon fra et vektorrom til et annet.
- v. Gi en definisjon av dimensjon til et vektorrom.
- vi. Gi definisjon av en ortogonal familie i et indreprodukt rom.
- vii. Formuler Riesz Representation teorem.
- viii. Formuler Cauchy–Schwarz ulikhet.

Oppgave 2.

1. La (M, d) være et metrisk rom. La (x_n) være en følge som konverger i (M, d) , med grensen $x \in M$. Vis at (x_n) er en Cauchy følge.
2. Husk at for $\theta, \phi \in \mathbb{R}$:
  - (a) $\cos(\theta - \phi) - \cos(\theta + \phi) = 2 \sin(\theta) \sin(\phi)$
  - (b) $|\sin(\theta)| \leq |\theta|$Vis at $\cos: [0, 1] \rightarrow [0, 1]$ er en kontraksjon.
(Merk: $\cos$ og $\sin$ defineres ved bruk av *radianer*.)
3. Forklar hvorfor det eksisterer et punkt $x_0 \in [0, 1]$ med $x_0 = \cos(x_0)$ og beskriv en metode for å finne det.

Oppgave 3.

La Poly_k være vektorrommet av polynomer som har reelle koeffisienter og grad høyst lik k . La $V := \{p(t) \in \text{Poly}_2 : p'(0) = 0\}$ (merk: 2).

1. Forklar hvorfor V er et vektorrom og finn en isomorfi $\mathbb{R}^n \cong V$ med $n \in \mathbb{N}$ (som du skulle finne).
2. For $a, b \in \mathbb{R}$, definer $T_{a,b}: V \rightarrow \mathbb{R}^2$ ved $T_{a,b}(p(t)) = \begin{bmatrix} p(a) \\ p(b) \end{bmatrix}$. For hvilke par (a, b) er $\ker T_{a,b} = \{0\}$?
3. For $a, b \in \mathbb{R}$, la $R_{a,b}: V \rightarrow \text{Poly}_1$ være funksjonen som sender $p(t) \in V$ til polynomet $q(t) \in \text{Poly}_1$ som har $q(0) = p(a)$ og $q(1) = p(b)$. For hvilke par (a, b) er $R_{a,b}$ en isomorfi?

Oppgave 4.

La $W \subseteq \mathbb{R}^4$ være underrommet:

$$W := \left\{ \begin{bmatrix} w \\ x \\ y \\ z \end{bmatrix} \text{ hvor } \begin{cases} -4w + 4x + 3y + 5z = 0, \\ -6w + 6x + 3y + 9z = 0, \\ -2w + 2x + 4z = 0, \\ 2w - 2x - 3y - z = 0 \end{cases} \right\}$$

Finndet punktet i W som ligger nærmest vektoren:

$$\begin{bmatrix} 7 \\ -5 \\ -1 \\ -3 \end{bmatrix}.$$

Oppgave 5.

Denne oppgaven handler om $C([0, 1], \mathbb{C})$ med det vanlige indreproduktet:

$$\langle f, g \rangle := \int_0^1 f(t) \overline{g(t)} dt.$$

Velg $a, b \in (0, 1)$ slik at $a < b$.

1. Definer en lineær funksjon $\alpha: C([0, 1], \mathbb{C}) \rightarrow \mathbb{C}$ ved

$$\alpha(f) := \int_0^1 f(t) dt$$

Vis at α er kontinuert.

2. Definer en lineær funksjon $\beta: C([0, 1], \mathbb{C}) \rightarrow \mathbb{C}$ ved

$$\beta(f) := \int_a^b f(t) dt.$$

Vis at β er kontinuert.

3. Forklar hvorfor det eksisterer en $g \in L^2(0, 1)$ slik at for alle $f \in C([0, 1], \mathbb{C})$,

$$\langle f, g \rangle = \int_a^b f(t) dt.$$

Er g et element av $C([0, 1], \mathbb{C})$?